

**T.C.**  
**UYU MAZLIK MAHKEMES**

**ESAS NO** : 2021/413  
**KARAR NO** : 2021/412  
**KARAR TR** : 05/07/2021

**ÖZET:** Karayolunda meydana gelen trafik kazasında sigortalı aracın u radı ı hasar bedelini ödeyen sigorta irketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtı ı davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi kapsamında, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

**K A R A R**

**Davacı** : Türkiye Sigorta A. .(Eski unvanı Ziraat Sigorta A. .)  
**Vekilleri** : Av. C.K., Av. .K.  
**Davalı** : Beykoz Belediye Ba kanlı ı  
**Vekili** : Av. .Ç.

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Davacı irketin sigortalamı oldu u aracın 08/02/2016 tarihinde trafikte seyir halindeyken asfalt zeminin buzlu olması nedeniyle direksiyon hakimiyetinin kayboldu u, aracın kar ı eride geçerek yan yattı ı ve hasar gördü ü, sigortalıya 05/10/2016 tarihinde hasar ödemesinin gerçekleştirildi i, Ticaret Kanunu hükümlerine göre alacaklara halef oldu undan bahisle alaca mın tespit edilmesi ile belirlenen tutarın davalı idareden rücuen tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açılmı tır.

**II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC**

**A. Adli Yargıda**

2. Beykoz 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 26/12/2018 tarihli ve E.2017/186, K.2018/903 sayılı kararı ile, uyu mazlı ın esasını inceleyerek, davanın kabulüne karar vermi tir.

3. Bu karara kar ı istinaf yoluna ba vurulması üzerine stanbul Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 24/10/2019 tarihli ve E.2019/3971, K.2019/3738 sayılı kararı ile, davanın yargı yolu yönünden usulden reddine karar verilmesi gerekirken, davanın esasına girilerek karar verilmesinin yerinde görülmedi i gerekçesiyle, yapılan istinaf ba vurusunun kabulü ile, istinaf istemine konu olan ilk derece mahkemesi kararının HMK.m.353/1-a/4 hükmü uyarınca kaldırılmasına, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine kesin olmak üzere karar vermi tir.

4. **Beykoz 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 17/09/2020 tarihli ve E.2019/462, K.2020/59 sayılı kararı ile, "6100 sayılı HMK'nın 115/2 maddesi ve aynı Kanununun 114/1-c maddesi gere ince davanın görev nedeni ile usulden reddine, taraflardan birinin 6100 sayılı Kanun'un 20. maddesi uyarınca iki hafta içerisinde kararı veren Mahkemeye ba vurarak talepte bulunması halinde dosyanın görevli stanbul Bölge dare Mahkemesine gönderilmesine..."** karar vermi tir. Kararın ilgili bölümü öyledir:

"Toplanan deliller, dava dilekçesi, cevap dilekçesi, cevaba cevap dilekçesi, hasar dosyası, kaza tespit tutanağı, ekspertiz raporu, foto raflar ile faturalar, ödeme belgeleri ve ibraname, sigorta poliçesi, Karayolları ile Büyük ehire ve Meteoroloji Bölge Müdürlüğüne yazılan yazı cevapları, mahallinde yapılan keşif, alınan bilirkişi rapor ve ek raporları, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 2019/3971 Esas 2019/3738 Karar sayılı ilamı ve tüm dosya kapsamına göre; sorumluluğu Beykoz Belediye Başkanlığına ait olan yolda buzlanma nedeniyle kayarak aracın hasarlanması ekinde olunan belirtilen trafik kazasında hizmet kusuruna dayanılmı, hizmet kusuru nedeniyle olunan eylemde ise yargı yolunun idari yargı oldu unanla ıldı ndan..."

5. **Beykoz 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 06/01/2021 tarihli ve E.2019/462, K.2020/59 sayılı "Tavzih Kararı" ile,** Mahkemelerinin E.2019/462 K.2020/59 sayılı ve 17/09/2020 tarihli kararının 1, 2 ve 3 nolu maddelerinin "Mahkememiz 2019/462 Esas 2020/59 karar 17/09/2020 tarihli kararının hüküm kısmındaki maddi hatanın, "Davacının davasının DARE MAHKEMESİNDE AÇILMASI GEREKTİR NEDEN REDDİNE," ekinde düzeltilmesine karar vermi ve Mahkeme kararı kesinle mi tir.

6. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tir.

## **B. İdari Yargıda**

7. **İstanbul 6. Daire Mahkemesi 08/04/2021 tarihli ve E.2021/363 sayılı kararı ile,** 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1., 2., 3., 10., 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de ikin 110. maddesi hükmüne; ayrıca 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesinin, anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmeyerek iptal istemini oy birliğiyle reddettiği 26/12/2013 tarihli ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararına yer verildikten sonra; Mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Kanununun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosyanın incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar vermi tir. Kararın ilgili bölümü öyledir:

"Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin iptal edilen kararı gözettildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliğini yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalıma usullerini kapsadığı, dolayısıyla olunan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüşme ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğini sonucuna varılmı tir."

## **III. İLGİLİ HUKUK**

### **A. Mevzuat**

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenliğini yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik

güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; “Kapsam” ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu kanunun karayollarında uygulanaca ı belirtilmi tir.

9. 2918 sayılı Kanun'un 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ıklı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında oldu u ifade edilmi tir.

10. 2918 sayılı Kanun'un “Karayolu trafik güvenli i” ba lıklı 13.maddesinde de, karayolunun yapımı, bakımı, i letilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kurulu ların, karayolu yapısını, trafik güvenli ini sa layacak durumda bulundurmakla yükümlü oldukları belirtilmi tir.

11. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesi öyledir:

*“ leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dahil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.*

*Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulundu u yer mahkemelerinden birinde açılabilen i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir”*

12. 2918 sayılı Kanun'un Geçici 21. maddesi öyledir:

*“Bu Kanununun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz”*

## **B. Yargı Kararları**

13. Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarihli ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı (R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147) kararının ilgili kısmı öyledir:

*“... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tir. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı ın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı ın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk*

*davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir...”*

#### **IV. NCELEME VE GEREKÇE**

##### **A. İlk nceleme**

14. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/07/2021 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

##### **B. Esasın ncelenmesi**

15. Raportör-Hâkim Ta kın ÇEL K'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

16. Dava, davacı irketin sigortalamı oldu u aracın kaza yapmasında davalı idarenin kusuru bulundu undan bahisle, sigortalıya ödenen hasar bedelinin, faiziyle birlikte, davalı idareden rücuen tazmini istemiyle açılmı tır.

17. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, 13.paragrafta belirtilen gerekçesi ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir.

18. Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında “*Di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır.*” denilmektedir. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile

öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

19. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla olu an trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; stanbul 6. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Beykoz 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 17/09/2020 tarihli ve E.2019/462, K.2020/59 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

## V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. stanbul 6. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Beykoz 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 17/09/2020 tarihli ve E.2019/462, K.2020/59 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

05/07/2021 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan  
Celal Mümtaz  
AKINCI

Üye  
ükrü  
BOZER

Üye  
Mehmet  
AKSU

Üye  
Birol  
SONER

Üye  
Aydemir  
TUNÇ

Üye  
Nurdane  
TOPUZ

Üye  
Ahmet  
ARSLAN

## KARAR ÖYÜ

İdarenin kendi kurulu kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlamak üzere yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletmenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karârında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu ve sonucuna ulaşılmadığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum. 05/07/2021

Üye  
Ahmet ARSLAN